

Obsah

Úvodem neboli O cíli této publikace	9
1 Kultura v překladu jako svorník translatorické produkce neboli O překladu reálií a termínů.....	13
1.1 Kultura a překlad.....	13
1.2 Reálie v překladu kultury	14
1.3 Termíny v překladu kultury	17
1.4 Termín versus reálie? neboli K pomezím skupinám	18
1.5 Naše typologie reálií.....	19
2 K překladu humanitně zaměřeného odborného textu neboli Mohla mít Panna Maria „ondulovaný lem roucha“, nebo nemohla?	21
2.1 Úvodem. Překlad kunsthistorických textů jako teoretický a praktický problém	21
2.2 Interpretace originálu	23
2.3 Interpretace překladu.....	26
2.3.1 Analýza kulturních párů	26
2.3.1.1 Překlad odborných termínů a reálií z hlediska věcné správnosti.....	26
2.3.1.2 Polysémie termínu a specifikace obecného významu slovníkového ekvivalentu právě díky znalosti kultury	29
2.3.1.3 Překlad proprií a pomístních jmen.....	31
2.3.1.4 Problematická lexika v citátech neboli K intertextualitě.....	32
2.3.2 Analýza jazykových párů	36
2.3.2.1 Denotativní a konotativní význam v jazyce výchozím a cílovém.....	36
2.3.2.2 Stylová (často opět kulturně daná) specifika jazyka výchozího a cílového.....	36
2.3.2.3 Kalkování a nesrozumitelnost	37
2.4 Formulování závěrů	38

3	Tzv. třetí reálie jako „čertovo koření“ v překladatelské kuchyni	41
3.1	Úvodem	41
3.2	Interpretace originálu	42
3.3	Interpretace překladu.....	43
3.3.1	Náboženské reálie v překladu.....	44
3.4	Formulování závěrů	51
4	O mrtvém pod ikonou neboli Ještě jednou k náboženským reáliím v beletrii	53
4.1	Interpretace originálu překladatelem	53
4.1.1	Katharina Beta	53
4.1.2	Anna Zonová	55
4.2	Interpretace překladu.....	57
4.2.1	Katharina Beta	57
4.2.2	Anna Zonová	61
4.3	Formulování závěrů	66
5	O zmrtvýchvstání, o tom, co <i>by mělo</i> smysl, a o překladu básnických a písňových textů.....	67
5.1	Úvodem. Písňové texty – „minové pole“ překladatelů.....	67
5.2	Interpretace originálu	68
5.3	Interpretace překladu.....	70
5.3.1	Pět základních typů básnického překladu.....	71
5.3.2	Opozice mezi překladem strukturně věrným a překladem volnějším dle smyslu (Otto F. Babler versus Jaroslav Kovář).....	72
5.3.3	Klopstock/Mahler v českém překladu	75
5.3.3.1	Překlad náboženského lexika.....	76
5.3.3.2	Archaizace versus modernizace	81
5.3.3.3	Chyby a posuny	81
5.4	Formulování závěrů	82

6	Folklór v procesu prekladu neboli O prekladu pohádek	83
6.1	Za devatero horami a řekami. Interpretace originálu	83
6.2	Interpretace prekladu	84
6.2.1	Preklad zdánlivých ekvivalentů	84
6.2.2	Bezekvivalentní postavy v prekladu a esenciální rozdíly v jejich pojetí.....	86
6.2.3	Preklad „jazykových párů“ neboli Jazyková a stylová specifika.....	86
6.3	Formulování závěrů	93
7	Joseph von Eichendorff jako prekladatelsko-translatologická výzva.....	95
7.1	Joseph von Eichendorff jako prekladatel a prekládaná autorská osobnost. Úvodem	95
7.2	Joseph von Eichendorff – prekladatel.....	95
7.3	České preklady Josepha von Eichendorffa. Interpretace originálu	96
7.3.1	Preklady prózy. Interpretace prekladu.....	97
7.3.2	Preklad poezie. Interpretace prekladu.....	99
7.3.2.1	Návrat k archaizaci v prekladu? Interpretace Eichendorffových prekladů Jana Mareše	102
7.4	Formulování závěrů	105
8	A zcela závěrem neboli O prekladu kultury	107
8.1	Preklad kultury u termínů	107
8.2	Preklad kultury u reálií.....	108
8.2.1	Toponyma	108
8.2.2	Propria	110
8.2.3	Společenské tituly a oslovení	115
8.2.4	Jídla a nápoje	116
8.2.5	Pojmenování svátků, zvyků včetně politických událostí a osob s nimi spjatých.....	118
8.2.6	Náboženské reálie a pojmenování osob s náboženstvím spjatých	120
8.2.7	Názvy společenských institucí.....	122
8.2.8	Pohádkové reálie	123

8.2.9	Dobové reálie	124
8.2.10	Citáty a lexikální výpůjčky ve funkci reálií	124
8.3	Překlad kultury a užití strategie	125
	Zusammenfassung der Monographie	127
	Seznam literatury a vybraných pramenů	131